

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2021, NUMMER 147

Datum	16 juli 2021
Van	College B&W
Behandeld door	C. Bont-Tiebosch
Doorkiesnummer	030 - 28 62891
E-mailadres	c.bonttiebosch@utrecht.nl
Kenmerk	8996224
Beleidsveld	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2021 nummer 147 van raadslid Deldjou Fard (GroenLinks) van 9 juni 2021 over Signalen van angstcultuur op Utrechtse HKU kunst- en modeopleidingen.

De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is het college op de hoogte van het signaal dat is aangekaart door RTL-nieuws?

Antwoord 1

Ja, wij zijn op de hoogte van de berichtgeving van RTL-nieuws.

Vraag 2

Is het college het met GroenLinks eens dat mensen adviseren dat ze beter kunnen stoppen gezien hun beperking, geen commentaar is op de artistieke kwaliteit van studenten, zoals HKU in hun reactie schetst? Dat geldt ook voor geen rekening zeggen te willen houden met iemand die doof is. Wil het college de raad informeren hoe de directie van de HKU hun eigen reactie beziet in het licht van de situatie die de studenten van de HKU schetsen bij RTL-nieuws?

Antwoord 2

Wij zijn het met GroenLinks eens dat, als een docent dit daadwerkelijk in deze bewoording heeft gezegd, dit ongepast en niet acceptabel is.

Naar aanleiding van uw vragen hebben wij navraag gedaan bij de HKU. De HKU geeft aan dat het niet mogelijk is om op dit punt aan waarheidsbevinding te doen omdat het voorval 5 jaar geleden heeft plaatsgevonden. HKU heeft aan ons aangegeven deze klacht zeer serieus te hebben genomen en besproken op alle niveaus, zo betreft het College van Bestuur van de HKU dat deze student slachtoffer was van pestgedrag door medestudenten. Vanuit privacyoverwegingen kan de HKU hier niet specifiek op ingaan. Ze geven aan een grote verantwoordelijkheid te voelen voor een veilig leerklimaat. HKU voegt hieraan toe dat zij veel aandacht aan feedback geven aan studenten dat constructief is en weerbaar maakt.

Vraag 3

Is HKU voornemens gezien de recente signalen, net zoals De Academie van Beeldende Kunsten (KABK) en de Design Academy Eindhoven (DAE) een extern onderzoeksbureau onderzoek te laten doen naar de sociale veiligheid op HKU? Zo nee, wat is hier de reden van?

Antwoord 3

De Inspectie van het Onderwijs start op dit moment een themaonderzoek naar de sociale veiligheid in hoger onderwijs toegespitst op de kunst- en modeopleidingen. Tijdens het onderzoek wordt in kaart gebracht wat er speelt en in hoeverre er sprake is van een structureel probleem. De HKU laat weten mee te werken aan dit onderzoek.

Naar aanleiding van uw vraag hebben wij navraag gedaan bij de HKU. De HKU geeft aan zich niet te herkennen in dat er een onveilig leerklimaat zou zijn of dat er sprake is van een angstcultuur. De HKU vertelt dat er op basis van de oproep van de onderwijsinspectie door één student een melding is gemaakt van een incident. Daarover hebben zij contact gehad met de onderwijsinspectie. De HKU geeft aan dat na het verschijnen van de berichtgeving door RTL4 er vanuit het CvB een bericht is uitgegaan naar alle studenten en medewerkers van de HKU. In dit bericht is gevraagd om contact op te nemen met de mentor, manager of vertrouwenspersoon als er een onveilig schoolklimaat wordt ervaren. De jaarlijkse Nationale Studenten Enquête (NSE) en het medewerkerstevredenheid onderzoek laten een hoge score zien op sociale veiligheid. Zo laat de HKU weten dat uit de recente cijfers van de NSE blijkt dat de HKU hoog scoort op het onderwerp betrokkenheid en contact. Op basis hiervan heeft de HKU het beeld dat er sprake is van een veilig schoolklimaat.

Vraag 4

Meldingsbereidheid blijkt bij studenten niet groot te zijn. De angst om misstanden te melden, draagt volgens de inspectie ook bij aan sociale onveiligheid. Wil het college aandringen bij HKU om hier spoedig actie op te nemen om de meldingsbereidheid onder eigen studenten te vergroten? Welke stappen is HKU voornemens om te gaan zetten om dit knelpunt aan te pakken?

Antwoord 4

Naar aanleiding van uw vraag hebben wij navraag gedaan bij de HKU. De HKU geeft aan dat na het verschijnen van de berichtgeving van RTL bij de betreffende opleidingen een open spreekuur ingesteld is om de gelegenheid te bieden om in gesprek te gaan hierover. Daarnaast worden studenten (en medewerkers) bij herhaling gewezen op de routes die er zijn (via het intranet, via posters op de toiletten, bij nieuwsberichten). De HKU vertelt verder dat het aantal vertrouwenspersonen uitgebreid wordt van drie naar vier. We hebben de HKU gewezen op de hoge drempel die studenten in het algemeen ervaren om te melden. Het onderzoek van de onderwijsinspectie kan helpen ook dit in beeld te krijgen.

Vraag 5

Welke verdere stappen is HKU voornemens te gaan zetten om op kort termijn ervoor te zorgen dat Utrechtse studenten in een veilige leeromgeving aan hun toekomstdromen kunnen werken? En wil het college aandringen bij de HKU om spoedig actie te ondernemen voor waarborgen van meer sociale veiligheid voor Utrechtse studenten?

Antwoord 5

Naar aanleiding van uw vraag hebben wij navraag gedaan bij de HKU. De HKU geeft aan op alle lagen in de organisatie open te staan voor het gesprek hierover. Ook het CvB staat open voor gesprekken. Gesprekken tussen studenten, medewerkers en CvB worden op dit moment ingepland. Verder zegt de HKU vorm te geven aan een herijking van de gedragscode waaraan docenten, studenten en andere medewerkers actief bijdragen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen

Signalen van angstcultuur op Utrechtse HKU kunst- en modeopleidingen

09 juni 2021

Vragen:

Kunst- en modestudenten worden afgebrand, werken zich over de kop en er is op de opleidingen sprake van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, schrijft RTL nieuws gebaseerd op recent uitgebrachte rapporten van de Inspectie van het Onderwijs. Inspectie zegt geschrokken te zijn van de aard en omvang van de meldingen. En spreekt van 'ongekend veel' meldingen over de onveilige leeromgeving. Uit de rapporten blijkt dat kunst- en modestudenten zich onzeker en onveilig voelen. Studenten staan onder constante stress en kampen met faalangst, burn-outs en paniekaanvallen. De klachtenprocedures werken niet, geven studenten aan. Studenten weten niet waar ze terecht kunnen of zijn bang om zich te melden. Een veilig leer- en werkklimaat blijkt op de reeds onderzochte opleidingen kennelijk niet vanzelfsprekend. En het probleem blijkt groter van omvang te zijn en bij meer kunst- en modeopleidingen te spelen, zo is gebleken uit een eerste oriënterend onderzoek van de inspectie.

RTL Nieuws kreeg afgelopen week meerdere tips binnen over de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) en sprak met verschillende (ex-) studenten. Een voormalig fashion design studente deelt met RTL dat ze een melding bij de onderwijsinspectie heeft gedaan. Ze vertelt o.a. dat ze regelmatig werd afgekraakt: "Tijdens de eindpresentaties werden we echt de grond ingetrapt. Studenten liepen soms huilend weg."

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) is een Utrechtse opleiding met een groot aantal studenten in onze stad. HKU is tegelijkertijd een partner van de gemeente. GroenLinks maakt zich zorgen over de signalen dat zijn aangekaart door RTL nieuws. We willen weten op welke wijze de HKU nu bezig is om de situatie te onderzoeken en te verbeteren, zodat Utrechtse studenten in een veilige leeromgeving aan hun toekomstdromen kunnen werken.

Dat brengt de fractie van GroenLinks op de volgende vragen:

1. Is het college op de hoogte van het signaal dat is aangekaart door RTL nieuws?

De Academie van Beeldende Kunsten (KABK) en de Design Academy Eindhoven (DAE) raakten recent in opspraak en lieten beide een extern onderzoeksbureau onderzoek doen naar de sociale veiligheid. De rapporten bleken vernietigend. Het rapport over de KABK was zelfs voor directeur reden tot aftreden. De HKU laat in reactie op bovenstaande feiten aan RTL weten dat hun beleid zich kenmerkt door openheid en veiligheid, maar dat incidenten met ruim 4000 studenten en 1000 medewerkers niet altijd uitgesloten kunnen worden. "We zijn alert op signalen en volgen klachten en meldingen altijd op." De school geeft aan dat feedback de persoonlijke artistieke identiteit raakt en dat dit studenten kwetsbaar maakt omdat feedback een persoonlijke impact heeft'.

We lezen in een ander deel van hetzelfde artikel wat de aard van de klachten waren: "Toen Cher tegen gezondheidsproblemen aanliep kon ze niet op begrip rekenen. Er werd haar verteld dat ze met haar beperking maar beter kon stoppen. Een lerares heeft letterlijk gezegd; we gaan geen rekening meer met je houden. Iedereen heeft wel wat, de een is zwanger, de ander is doof, dat doen wij hier niet." Daarnaast zeggen de

studenten dat er sprake is van een hoge werkdruk. "Er werd gezegd 'je moet je leven ervoor geven'. School was het allerbelangrijkste. Ik heb hele lange momenten gehad dat ik me continu gestrest voelde", vertelt een recent afgestudeerde HKU Media student anoniem. Volgens hen konden studenten nergens met hun klacht terecht. Het is een klein wereldje: "Er zijn heel weinig docenten en alle docenten zijn bevriend met elkaar. Er is geen mogelijkheid om iets aan te kaarten zonder dat je er zelf direct op wordt afgerekend."

2. Is het college het met GroenLinks eens dat mensen adviseren dat ze beter kunnen stoppen gezien hun beperking, geen commentaar is op de artistieke kwaliteit van studenten, zoals HKU in hun reactie schetst? Dat geldt ook voor geen rekening zeggen te willen houden met iemand die doof is. Wil het college de raad informeren hoe de directie van de HKU hun eigen reactie beziet in het licht van de situatie die de studenten van de HKU schetsen bij RTL nieuws?

3. Is HKU voornemens gezien de recente signalen, net zoals De Academie van Beeldende Kunsten (KABK) en de Design Academy Eindhoven (DAE) een extern onderzoeksbureau onderzoek te laten doen naar de sociale veiligheid op HKU? Zo nee, wat is hier de reden van?

De HKU zegt als reactie op RTL een scherpe interne gedragscode te hanteren en zich samen met de hele hoge kunstonderwijs-sector in te zetten voor het waarborgen van sociale veiligheid. De scherpe interne gedragscode heeft, als je de ervaringen leest van de studenten, kennelijk dusver niet altijd het gewenste resultaat gehad.

4. Meldingbereidheid blijkt bij studenten niet groot te zijn. De angst om misstanden te melden, draagt volgens de inspectie ook bij aan sociale onveiligheid. Wil het college aandringen bij HKU om hier spoedig actie op te ondernemen om de meldingbereidheid onder eigen studenten te vergroten? Welke stappen is HKU voornemens om te gaan zetten om dit knelpunt aan te pakken?
5. Welke verdere stappen is HKU voornemens te gaan zetten om op kort termijn ervoor te zorgen dat Utrechtse studenten in een veilige leeromgeving aan hun toekomstdromen kunnen werken? En wil het college aandringen bij de HKU om spoedig actie te ondernemen voor waarborgen van meer sociale veiligheid voor Utrechtse studenten?

Gesteld door:

- Melody Deldjou Fard, GroenLinks

Bron vermelding:

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/5234547/landelijk-onderzoek-sociale-veiligheid-onderwijsinspectie-kunstonderwijs>